

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, поставити:

за начелника треће класе округа београдског Михаила Марјановића, јавног правозаступника из Београда;

за начелника треће класе округа топличког Бежидара Ж. Јовановића, јавног правозаступника из Јагодине;

за начелника треће класе округа нишког Милоша П. Ђорђевића, начелника исте класе округа крушевачког, — по потреби службе;

за начелника треће класе округа крушевачког Др. Ђорђа И. Бошковића, начелника исте класе округа врањског, — по потреби службе, и,

за начелника четврте класе округа врањског Ивана Ђонића, начелника исте класе округа топличког, — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. јуна 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за физикуса округа моравског, са седиштем у Јагодини, Д-р Селимира Ђорђевића, окружног физикуса у оставци, и за примаријуса болнице за душевне болести, Д-р Војислава М. Суботића, секундарног лекара исте болнице.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. јана 1907. год. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 5. јуна 1907. године № 4018, донето на основу тачке 9. члана 144. Устава, које гласи:

да се Д-р Милан Ђурчин, привремени доцент овд. Универзитета, родом из Панчева и аустро-угарски поданик, по молби својој прими у српско поданство изузетно од § 44. грађанског законика.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20. јуна 1907. год. у Београду.

РАЗГРУПИСАВАЊЕ ОПШТИНА

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., одобрена су решења Народне Скупштине, сазване у први редован сазив за 1. октобар 1906. године, од 7. јуна 1907. године, која гласе:

»да се села Стајево и Стубла, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од своје садање општине александровачке у срезу жупском, округа крушевачког, и споје са општином витковачком, у истом срезу и округу.«

»да се село Горња-Комарица, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине маршићке, у срезу и округу крагујевачком, и да само за себе образује општину, под називом: општина горњо-комаричка, — у истом срезу и округу.«

»да се варошица Пожега, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине пожешке, у срезу пожешком, округа ужичког, и да сама за себе образује нову општину, под називом: општина варошице Пожеге, у истом срезу и округу.«

»да се село Више—Село, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине барбатовачке, у срезу прокупачком, округа топличког, и споји са општином гргурском, у истом срезу и округу.«

»да се село Корман, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине ботуњске, у срезу и округу крагујевачком, и да само за себе образује нову општину под називом: општина корманска, у истом срезу и округу.«

»да се село Кладушница, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине ђердапске, у срезу кључком, округа крајинског, и да само за себе образује општину под називом: општина кладушничка, у истом срезу и округу.«

»да се село Криваја, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине међуанске, у срезу прокупачком, округа топличког, и споји са општином драгушком, у истом срезу и округу.«

»да се село Медошевац, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине врелачке у срезу колубарском, округа београдског, и да само за себе образује нову општину под називом: општина медошевачка, — у истом срезу и округу.«

»да се села: Дренча и Ржаница, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од своје садање општине александровачке, а село Братић од своје садање општине ратајске, у срезу жупском, округа крушевачког, и да сама за себе образују нову општину под називом: општина дренчака, у истом срезу и округу.«

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 19. јуна 1907. год. у Београду.

РАСПИС

Свима полицијским властима

Господин Министар правде писмом од 5. ов. мес. Бр. 6470 јавља ми, да је, водећи рачуна о осуђеницима условно пуштеним, расписом његовим од 27. априла ове године Бр. 4745, тражио од начелства извештај: о њиховом владању и понашању, и да је до сада добио извештаје само од шест начелстава, и ако је Господин Министар при пуштању осуђеника на условни отпуст преко дотичне управе завода надлежној полицијској власти нарочито скренуо пажњу да води рачуна о кретању условно отпуштених осуђеника.

Из овог писма, а и другим путем увео сам се, да се полицијске власти до-

вољно не старају о извршењу закона о условном отпуштању криваца из казних завода, и упушта за извршење тог закона, од 3. јуна 1869. год. Бр. 2055, у коме су њена права и дужности детаљно изложене.

Позван дужношћу, по §§ 7. и 27. т. 1. устројства централне државне управе, да се старам о јавној безбедности у земљи и водим контролу над извршењем оних закона, о чијем се извршењу старају подручне ми полицијске власти, наређујем:

1. Да окружне, среске и општинске власти као и Управа града Београда, воде од сада сталан списак о условно отпуштеним осуђеницима, које им казнене заводи упућују, у коме ће бележити: име и презиме осуђеника, занимање, место рођења, године старости, поданство, породичне односе, лични опис, решење о његовом отпусту, за какво је дело и колико осуђен, колико је од казне издржао, кад је примљен, колико има да проведе на привременом отпусту и кад му рок осуде истиче.

2. Да се о сваком таквом случају извештава дотични општински суд, а у Београду квартави, и изда потребно упуство ради надзора над владањем и понашањем осуђеника. Све акте о овој не

треба слати нижим властима у продужењу, како се то практикује, већ засебним писмима, како би свака власт о сваком осуђенику имала података ради потребне евиденције, а виша власт ради контролisaња ниже власти, како оне одређене им дужности врше.

3. Да судови општински сваког месеца подносе својој надзорној власти извештаје о владању и понашању осуђеника, па и ванредне, кад год то потреба захте, а надзорна власт о истом томе шаље извештај дотичном казненом заводу сваке године у месецу јануару.

4. Оне условно пуштене осуђенике, који чине иступне кривице, које се тичу јавне безбедности, који време проводе у беспослици, који тумарају и удаљавају се из места свога становања без одобрења месне власти, који се друже са људима који су под сумњом да чине зла дела и на које се у опште сумња да чине крађе и друге кривице, — надлежна полицијска власт дужна је, у смислу чл. VIII. зак. о условном отпуштању криваца и правила за извршење тог закона, по претходном увиђају својим образложним решењем вратити казненом заводу, да тамо остатак осуде издрже, кад њено решење постане извршно. У случајевима који од-

лагања не би трпели, такви се осуђеници могу одмах и у притвор ставити до извршности решења о њиховом повратку у казнене завод.

Уједно наређујем начелству да тражени му извештај одмах пошаље господину Министру правде, ако то до сада већ није учињено.

Председнике општинских судова и кметове, који би били лабави у вршењу ове њихове дужности, надзорна власт века казни по закону о општинама; а исто тако и ја ћу казнити одговорног полицијског среског или окружног чиновника по зак. о чинов. грађ. реда, ако ове дужности пренебрегне, и ако му кривица не би била тежег рода, у ком ће се случају дати дисциплинском или редовном суду.

Начелство ће ову моју наредбу саопштити свима полиц. чиновницима и општинским председницима, кметовима и деловођама општинских судова.

ПБр. 10409.

14. јуна 1907. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Наст. Н. Петровић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

У кривичном поступку нису, као у грађанском, предмет доказа само оне чињенице, које странке изнесу пред суд, већ искључиво оне, које су од важности за одлуку, која се има да донесе, па било да су те чињенице поднеле странке, било да је суд у току истраге сам за њих сазнао. У толико је предмет доказа идентичан с предметом одлуке кривичног суда. Те важне чињенице могу бити *сиољашње* као: злочиначка радња, време, место те радње, средства, последице и т. д.: или могу бити тзв. *унутрашње чињенице* као *dolus* и *culpa*, побуда, заблуда и т. д. Најзад оне могу бити *позитивне* и *негативне* чињенице. Негативне би чињенице биле н. пр. непавња, *alibi*, па и непостојање какве чињенице, што је случај код кривичних дела нечињешњем (*Unterlassungsdelictes*) у ужем и ширем смислу (*delicta omissionis* и *per omissionem commissis*). Код ових кривичних дела кривичноправно је важно доказати, да једна чињеница не постоји, јер је то непостојање битно обележје кривичног дела и од њега зависи примена казненог закона. Тако н. пр. ако је дете угинуло стога, што га мати намерно није хранила, то је нехрањење у овом случају важна негативна чињеница; овде се има доказати да храњења није било, т. ј. непостојање храњења, јер од тога зависи примена казненог законика. Негативне чињенице имају се доказивати на исти начин на који и позитивне; стога нити је немогуће нити је нарочито тешко утврдити непостојање какве чињенице, јер је могуће доказати позитивне чињенице, с којима се чињеница, која се пориче, никако не може сложити или ни у ком случају поред оних не може и она наступити, н. пр. кад се хоће да докаже околност, да оптужени због убиства није желео наступелу смрт, то се та околност утврђује тиме,

што се докаже постојање побуде са које се само жели живот а не смрт.

Предмет доказа су, као што је речено, *важне чињенице*, од којих зависи судска одлука. Кад то стоји, онда настаје питање, које чињенице у поједином конкретном случају чине предмет доказа? Свака судска одлука мора се наслањати на извесна правна правила или законске прописе, и та правна правила нам казују које чињенице у појављеном случају имају бити предмет доказа. Судске одлуке могу бити материјално-правне или процесноправне природе према томе, да ли се она донесе на основу правних правила узетих из материјалног Кривичног Права или из формалног Кривичног Поступка; стога имамо и чињенице, које су важне, па по томе и предмет доказа, да узмемо или из материјалног или из процесног права.

— Прва група ових чињеница добива се из материјалног Кривичног Права, и овде су најважнији предмет доказа оне чињенице, које су основица пресуди, т. ј. које се изводе из законских наређења, на којима почива пресуда. Овамо долазе на првом месту чињенице, које одговарају законским обележјима извесног *специјалног кривичног дела*. Тако н. пр. ако је предмет тужбе крађа из § 220, то ће у овом кривичноправном спору бити предмет доказа прво чињенице у којима се огледају законска обележја крађе, а која су та обележја казује нам § 220, на основу кога има да се изрече пресуда; законска обележја, па по томе и предмет доказа, по § 220 јесу: 1. *ствар*, 2. *туђа ствар*, 3. *покретна ствар*, 4. *из туђега имтежања*, 5. *узимање* и 6. *намера*, која мора у себи обухватити сва остала битна обележја. На другом месту предмет су доказа чињенице, у којима се огледају *општа обележја*, која су свима кривичним делима заједничка па и ономе, које је предмет тужбе као: *радња* способност учиниочева, *противправност*, *кажњивост* и т. д. Једном речи, предмет су доказа сви моменти како објективног и субјективног, тако и општег и посебног *corpus-a delicti*. Сем ових, предмет су доказа и оне чињенице, које не припадају бићу (битним обележјима, *corpus-a delicti*) кривичног дела, већ у којима се само огледају

основи за одмерење казне. То су прво чињенице са којих се казна може поопштрити или ублажити (поопштривне и ублажавне околности); даље ту долазе отежавне и олакшавне околности; и најзад све оне чињенице или основи са којих се искључује казна или које ниште кривичност једном делу.

У другу групу долазе процесно важне чињенице, т. ј. чињенице, које се добијају из Кривичног Поступка; и од њих зависи судска одлука, те су према томе и оне предмет доказа. Овамо долазе на првом месту такве процесне чињенице од којих зависи, да ли се у опште пресуда по једној ствари може донети, н. пр. од тога, да ли је суд, који извиђа кривично дело, за исто стварно надлежан, зависи, може ли се по том делу донети пресуда или не и т. д. Овде, дакле, законски прописи, који говоре о надлежности, казују, које чињенице имају бити предмет доказа. Ово исто вреди и за све остале чињенице, од којих у првом реду зависи садржај других одлука, које се донесе у току поступка, а пресуда тек посредно, тако н. пр. решење о томе, хоће ли се који судија изузети, решење о притвору; решење о томе, хоће ли се један сведок притворити ако неће да сведочи; решење о одлагању претреса и т. д. Сва ова решења зависе од истинитости извесних процесних чињеница, те следствено морају оне бити и предмет доказа. Које су пак те чињенице, казују законски прописи, на којима има свако од поменутих решења да се оснује.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

О П Ш Т И Н А

(НАСТАВАК)

По члану 16 закона о фонду за накнаду штете пострадалима од града, казне се општ. органи са 10—50 динара. Осуду изриче Министар народне привреде;

По чл. 146. зак. о монопољу дувана, општ. часници, који гаје дуван без дозволе, поред казне из чл. 142. збацују се са положаја; по чл. 157. тачке *к*, *л*, и *е*, казне се општински органи са 10—30, 20—50, и 20—30 динара за тамо побројане кривице. Осуду изриче Монополска Управа;

По § 42. закона о заштити од сточних зараза у опште и о мерама за угушивање тих зараза, казне се одговорни општински органи са 400 динара или до два месеца затвора, ако пропусте да изврше коју од тамо побројаних дужности. Казне ове изриче полицијска власт; и,

По § 24. грађ. суд. пост. кажњавају се општ. органи са 5—50 дин. за неизвршење пресуда. Казну изриче полицијска власт; и,

Верујући и сами, да је остао који закон овде непоменути, по коме су такође прописане казне за општинске органе, ми налазимо да је ово доста што смо изнели за потврду онога нашега тврђења, да тај факат, што се многе власти јављају у улози надзорних власти, са правом кажњавања, омета правилан рад власти и чини забуну и пометњу, коју смо напред истакли.

На сваки начин, мане и недостаци садашње општине не састоје се само у ономе, што смо ми доведе изнели.

Има још много и много узрока, који садашњу општину чине неспособном за позив, који јој је намењен.

Ређати све те узроке апсолутно је немогућно колико због положаја места, у коме се овај напис штампа, толико и због тога, што би се сама ова ствар протегла у бесконачност.

Због тога сада да пређемо на питања, каква би требала да буде општина, па да одговара приликама и потребама наше земље и народа.

Наравно, да смо ми далеко од тога, да овде сада правимо формалан пројекат новог закона о општинама. Не, то не мислимо чинити.

Ми ћемо само истаћи у главноме основе, на којима треба засновати нову општину, а оно остало било би ствар нарочитих комисија, ако би се још нашло некога, да се и на ово писање осврне, и да се сагласи са тиме, да садашња општина не ваља и да је треба мењати.

Дакле:

1, Прво што истичемо, то је велика општина.

Ни једна општина не може бити мања од 1000 пунолетних грађана.

Изузетак се може учинити само у местима где су географске прилике тако несретне, да се не могу спојити толика села, да поцуне горњи број, али и ту не може бити мања од 500 грађана.

Ако се спајање ових општина не би могло извршити споразумом самих села, онда оставити право државној власти, да груписање сама изврши.

Како је, међутим познато, да су власти државне, много пута ово груписање вршиле с обзиром на партијско расположење села, то се постарати и унети одредбе у закон, које би онемогућиле ове политичко — партијске спекулације.

Једна од тих мера била би н. пр. ако би се оставило право жалбе против овога груписања Државном Савету, који би, с обзиром на даљину места, теренске прилике у опште и т. д. могао мењати ово груписање.

Могло би се, у осталом, и само груписање вршити у неку руку уз суделовање његово;

2, Законом подвојити организацију варошких (овде разумемо и варошице) општина од сеоских.

Београду, пак, оставити изузетан положај, регулисан такође законом, јер њега, као престоницу, не треба ни мешати са варошима.

Организацију ову удесити тако, да општине у чисто својим унутарњим стварима остану потпуно самоуправне, а у колико се јављају као државне јединице и врше извесне послове за рачун њен, установити јак и осетан надзор државних власти;

3, Председници општина како варошких тако и сеоских, сем окружних градова, бираће се само из редова пензионисаних и отпуштених државних чиновника.

Избор овај може бити тајним гласањем као и до сада.

Ми верујемо, да ће многи подићи свој глас против овога предлога, да се право избора председника веже само за један ред људи и у неку руку искључе мештани, нарочито по сеоским општинама, али ми тврдимо, да ће ти протести бити безразложни.

На овај начин ми би пензиони буџет свели на половину, јер би се за све време председниковања скидали са државног буџета, који је већ прешао 5 милиона динара, пошто би плату примали из општинске касе.

Плата председника не би могла бити мања по сеоским општинама од 2000 динара, а по оним испод 1000 пунолетних грађана од 1000 динара.

Највећа плата председничка могла би бити по сеоским три, а по варошким до 4000 динара.

(наставиће се)

Димитрије С. Калајић.

СУДСКЕ ИСТРАГЕ И ПОЛИЦИЈА

као нарочита наука

(НАСТАВАК)

Приликом откривања и испитивања трагова, више или мање видљивих и сакривених, треба увек обраћати пажњу и на ожиљке и повреде, који се налазе на самим noktима. Питањем овим нарочито се занимао Д-р Кутањ, од кога позајмљујемо овај интересантан факт:

Приликом једног убиства нађено је, поред обијених врата, парче кржаве хартије којим је злочинац, како је по свему изгледало, брисао свој кржави прст. Осумњичени је пронађен тек после два месеца. На noktу средњег прста његове десне руке налазила се скоро зарасла рана од убоја. Позван да објасни порекло и време ове ране, осумњичени је изјавио да се случајно повредио пре шест месеци. Ово је дало повода Д-р Кутању да студира израшћене noktију и код окривљеног и код других лица, и да најзад утврди: да noktи расту по 1 м. м. недељно. Изузетак од овога чине noktи на великим прстима ногу, који расту четири пута брже. Није било тешко утврдити, после овога, да је белега на noktу осумњиченог била стара свега два месеца, и да је произлазила услед задобивене повреде приликом обијања врата.

Помињемо још, да за откривање невидљивих трагова треба употребити и микроскоп у свима оним случајевима, у којима лупа није довољна, а понекад је корисно комбиновати и једно и друго.*

д) Мрље и остали трагови.

Међу траговима које злочинац, по извршеном злочину, оставља у пролазу, или их задржава на самом себи, мрље заузимају врло важно место. Под мрљама се, са гледишта истраге, подразумева свака модификација боје, или присуство какве стране материје на површини човечјег тела, или на ма каквом предмету, чија природа и време постанка могу допринети утврђивању идентитета једне личности, или улоге извесног предмета у криминалној афери. Мрље су, дакле, као и отисци, трагови прве врсте. Суштина је отисака у облику, а мрља у природи. Код првих треба испитивати слику и форму; код других материју.

И ако откривање и анализирање трагова спада поглавито у дужност вештака — судског лекара — ипак је неопходно потребно да и истражни органи, који су први на месту извршеног злочина, буду детаљно упознати са свима питањима, која се односе на вредност мрља по истрагу, као и са начинима на који се ове могу сачувати и предати судском лекару у најбољем стању. Колико се и колико пута предају стручњацима, у циљу вештачења, одело и разни други предмети са којих су, услед неумешности истражних органа, ишчезли најкарактеристичнији знаци мрља!

* Опширније о употреби микроскопа видети у „Полицијском Гласнику“ за 1901 год., Вр. 27.

Тврдећи, да је питање о мрљама у току последњих година постало једно од најважнијих питања у домени судско полицијских истрага, професор Лакасањ вели ово:

„У колико судски лекари морају бити способни и стрпљиви приликом испитивања мрља, у толико, онет, органи сигурности морају бити обазриви и вешти приликом њиховог откривања и чувања“.

* * *

Мрље, које се најчешће налазе на месту извршеног злочина, или на самој жртви, или на осумњиченом, или на оделу и предметима који су имали удела у извршеном злочину, јесу од крви, од рђе, од блата, затим од изметина и мокраће и, најзад, од остатака човечјег ткива. Све ове мрље веома су корисне за истрагу, и у многим досадашњим случајевима допринеле су изналажењу криваца.

Голо око није довољно за откривање мрља, већ треба узети у помоћ лупу и пажљиво испитивати: патос, застираче, постељу, зидове, огледала, плафон, браве, кључеве, степенице и т. д. Понекад ће бити потребно, да се дигне цео патос. Ово онда, ако се у материји између дасака налазе остаци већ упијене крви. Треба још знати, да се мрље често пута много боље откривају према вештачкој (свећи, лампи и т. д.) но према природној светлости. И у једном и у другом случају лупа је неопходно потребна.

Једном већ откривене мрље треба умети сачувати за даљу истрагу. У овом циљу неопходно је потребно, да истражни органи још на самом прегледаном месту опишу тачно речима нађене мрље, и означе њихову димензију, боју и њихов положај. Описивање ово може се корисно допунити копирањем, прецртавањем и фотографисањем нађених мрља. За фотографисање мрља, које се налазе на материјама угасито — жути, угасито — зеленим и црвеним, треба употребити ортохроматичне плоче са жутом филтром између објектива и мрља за фотографисање.

Многобројна су и драгоцене обавештења, која нам могу пружити мрље, описане и сачуване на изложени начин. На основу крвних мрља, које се у пракси најчешће сусрећу, могуће је реконструирати извесне сцене злочина, и одредити на коме је месту у одаји жртва ударена. Крв, која је шибала из пресечене артерије, лако се познаје по ситним капљицама. Према месту на коме се ове капљице налазе на оделу и телу осумњиченог, може се утврдити положај жртве у моменту напада, као и сам начин напада.

У једном случају нађене су крвне мрље само на једној ногавици панталона, и то при крају ове, на антеро-интерној страни. Позван да објасни присуство ових мрља, осумњичени је изјавио да му је крв текла из једне ране на бутини, али је прегледом тела констатовано да ова рана никад није ни постојала.

Крвне мрље доприносе веома много и демаскирању вешто извршених злочина, који се на први поглед јављају као несрећни случаји или самоубиства. То

су случаји у којима убица своју жртву баца са каквог узвишеног места, или је гура у провалију, или је меће на пут и на железничке шине, а све у циљу маскирања извршеног злочина.

У једном подруму, на дну степеница, нађена је једна мртва жена, за коју је секцијом утврђено, да је умрла услед ране на доњем и преломљеном кичме. На зиду, у величини 4—5 стопа изнад степеница, нађене су мрље од крви, за коју је несумњиво утврђено, да је ишла млазом из артерије. На десном слепом оку погинуле налазила се, међутим, рана са отвореном артеријом. Пошто се констатовало, да је апсолутно немогуће, да крв из ове ране доспе чак са дна степеница — где је жртва нађена — до крвавог места на зиду, то је било јасно, да је рана на слепом оку задана изнад степеница, и да је жртва потом бачена доле, што је, у осталом, и истрагом утврђено.

Положај крвних мрља на месту извршеног злочина и у непосредној околини може нам такође помоћи да утврдимо место на коме је жртва ударена и простор по коме се вукла пре него што се коначно стропоштала. Решење ових питања веома је деликатно, али се ипак могу поставити неколико општих правила. Тако:

Ако је жртва пала и умрла на месту, на коме је и ударена, крв ће се налазити искључиво поред тела. На зидовима и удаљенијим местима, а понекад и на плафону, у овим случајевима једино се могу наћи трагови од крви, која је млазевима шибала из повређених артерија.

Ако се у соби или на извесном простору налазе широке крвне мрље у већем броју, може се с разлогом претпоставити, да се рањена жртва кретала пре него што се стропоштала, или да је по смрти преношена. Велика количина крви на једном месту доказује нам две ствари: или да је ударац био толико силан да је скидао артерије и умртвио жртву, или да се жртва — ако се прегледом леша не утврди ово прво — вукла са места на коме је ударена до места на коме се највише крви налази, где је и умрла.

Али нам крвне мрље могу пружити и друга, исто тако корисна обавештења.

(наставиће се)

Д. Ђ. Алимпић.

ПУТ ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ И ОПШТИНСКЕ ВЛАСТИ

приредио Ђур. Ј. Ђорђевић
начелник окружни.

Овакве књиге изазива потреба да се покаже полицијским органима, општинским и државним како треба вршити дужности које су им разноврсним законима, наредбама и расписима додељене, а да доиста многи од њих не врше своје дужности онако како би требало довољно

* Једновремено са овом оценом књиге г. Ђорђевића уредништво је добило и оцену свога сталног сарадника г. Димитрија Калајџића, начелника окр. у пензији, која ће се штампати чим ова буде савршена.

www.јелпознјета ствар. Томе су узроци врло различити. На страну друге, који нису мање знатни, најглавнији је узрок неспремност наших полицијских органа. И свако упућивање, свако учење ових и оваквих органа, мора се похвалити, јер се мора признати, да је врло мали број органа полицијских, који познају све законске прописе и друга наређења, по којима су дужни вршити своју службу; или ако их и познају, рђаво их примењују, или зато, што не разуму суштину каквог законског наређења, или зато, што не знају какав распис, објашњење и тумачење, које с тим законским наређењем стоји у вези и допуњује га.

Овоме наводу потврда је и сам „Упут“ г. Ђорђевића.

У колико је похвално писати упуте, у толико је још похвалнија одлука министрова унутрашњих дела да омогућава њихово издавање, пошто је то поред осталог, скопчано и са материјалним трошковима, само што би министарство требало да за овакве ствари расписује конкурсе и да помаже само оне радове, који, по стручној оцени, то доиста заслужују. Није све једно хоће ли министарство помоћи издавање какве књиге од сумњиве вредности или ће омогућити издавање неке којом се доиста могу користити они којима је намењена.

Конкурсом би се учинило много: изазвао би се већи број радника и министарство би могло у исто време дати и правац у коме би шта и како требало урадити.

Зато баш, што „Упут“ г. Ђорђевића, није помоћ заслужио на конкурс, могло је се и десити да буде помогнут и ако то не заслужује.

Да ово докажемо.

„Упут“ г. Ђорђевића није зборник закона, наредба и расписа по полицијској струци, и ако му је то главна садржина, јер у њему има пишчевих „објашњења и теоријских разлагања и тумачења,“ а није ни упут, како то писац каже, или бар није добар упут, пошто та „објашњења и теоријска разлагања и тумачења“ нису свуда оригинална и што је најглавније нису свуда тачна, те ако би их они, којима су намењена, усвојили, они би имали само штете. А што је баш уочљиво, то је, да оно што се у овој књизи има сматрати као оригинално пишчево, није добро.

У самом делу нема никакве системе, материјал је до зла Бога рђаво распоређен те је с тога врло тешко њиме користити се. Уз дело нема садржаја, а могло је бити и без регистра онаквог каква има, јер овај који је „Упут“ придат не познаје азбучни ред. Као пример како је распоређен материјал у овој књизи навешћемо да се о бабицама говори у рубрици о мареним лекарима (стр. 86.)

Тешко је, врло тешко, у овој књизи одвојити пишчеве оригинале од туђих позајмица. Писац није сматрао за потребно поменути имена писаца чијим се радовима служио и ако има читавих ставова позајмљених без икаквих ограничења или обележаја. У Србији до душе литерарна својина није заштићена законом, али се

ипак сматра за обавезно поменути име онога чијим се трудом користи.

Требало би врло много времена и простора у листу ако би хтели из „Упута“ одвојити све оно што је туђе, а што писац није означио као такво, од онога што је у ствари пишчево. Изоставићемо преписивање поједини закона, наредба и расписа у целини или у појединим деловима, и ако су они у текету тако изведени као да су то пишчеве мисли и проналасци, али ћемо навести само примере туђих радова, које је писац „Упут“ уписао у своју књигу без икакве оградe те изгледа као да су и то пишчева „објашњења и теориска разлагања и тумачења,“ како су у предговору „Упута“ вели.

Упоредићемо предавања г. д-р Јовановића — Батуга, хонорарног професора Университета и партију „Упут“ г. Ђорђевића, која говори о повредама, и упоредићемо расправу о траговима која је 99. године штампана у „Полицијском Гласнику“ и предавање г. Батуга о томе са оним што је г. Ђорђевић у „Упуту“ о траговима штампао као своје. За јачи доказ исписаћемо верно текстове:

Судска медицина, предавања г. Јовановића у школи 904/5 год. стр. 228

„Ако се нађе лешина и на њој се нађу на више места повреде, онда услед тога постаје сумња да је лешина тим повредама подлегла и отуда настаје питање: јесу ли те повреде доиста проузроковале смрт, и друго питање које има пре тога да се расправи: јесу ли те повреде учињене за живота или после смрти. Према томе судски лекар има да одговори код повреде на ова три питања:

1. Каквим је оруђем, чим је, повреда учињена, а уз то се често пута пита и којим начином;
2. У коју врсту спада таква повреда по суштини, т. ј. је ли лака, тешка или смртоносна, као што наш закон разликује.“

Стр. 310.

„Ако се питамо шта може судски лекар рећи о трагу, који је налик на траг од крви, он мора рећи сулу:

1. Је ли то траг од крви или које друге течности.
2. Може доказати, је ли тај траг, ако је од крви, од човечје крви или од крви какве животиње, као гуске, ћурке и т. д.
3. Кад је то доказано да је та човечја крв, а не животињска, онда се најпосле може доказати и то: је ли крв баш од крвавог дела или је та крв потекла и тамо доспела, случајно, нпр. из каквог чира, пришта, од крволивње из носа, зуба, шуљева, женског прања и т. д.“

Све оно, што је г. Ђорђевић штампао (без икакве оградe) под насловом „Разни случајеви истрага“ (стр. 217—240) ако се

Упут г. Ђорђевића, стр. 220.

„За повреде на лешини потребно је, да лекар (вештак) утврди: јесу ли те повреде биле узрок смрти или јесу ли те повреде учињене на живом или су постале на мртвом организму.“

„Према томе лекар је дужан да констатује:

1. Каквим је оруђем учињена повреда, а по могућству и на који начин;
 2. У коју врсту спада та повреда: је ли лака, тешка или смртоносна (као што наш законодавац предвиђа), и
 3. Је ли повреда учињена пре или после смрти.“
- Ст. 249.
- „У свима тим случајевима потребно је помоћу вештака утврдити:

1. Јесу ли трагови и мрље заоста од крви или од какве друге течности;
2. Ако су трагови од крви је ли крв људска или од какве животиње, и
3. Ако су трагови и мрље од крви, је ли крв из задане ране, од повреде насилно учињене или је крв из женског месечног прања, из носа, из зуба, из чира, из шуљева, од уједа бувиног или стенице и т. д.“

упореди са предавањем г. Батуга, видеће се да је то само извод из предавања г. Батугових, онакав какав по неки студенти спремају о испиту, само што је овај извод г. Ђорђевић, на многим местима радио другим редом него што је у предавањима изложено.

„Полицијски Гласник“ Бр. 21/99 стр. 122. и 161.

Кад полазимо на посао формовања... Добра гипса можемо с једне стране добити свуда... Главни је да ваља увек обраћати пажњу на то да је гипс добар, свеж, увек треба тражити такозвани кипорезачки гипс...

„Кад имамо да излијемо форму, дакле, да испунимо стопу, прво и прво морамо је за то припремити. Најпре ћемо пажљиво повадити камење и грудвице земље који су у њу нападали и ако буде у њој воде испунићемо је вулканом крпцом...“

...али врло је важно да се већа брига води при вађењу форме, т. ј. да се стопа омасти...

...ради се овако: узме се један суд и трећина тога суда напуни се водом затим се у ту воду сипа прах од гипса каквом кашиком“ и т. д.

Стр. 162.

Кад се нема добра гипса може се употребити и восак које је по неки пут бољи од гипса. За восак је све једно била земља сува или влажна. Њега можемо употребити у свакој прилици само не онда кад имамо посла са стопом у свегу, песку и прашину, ту не треба никаква вештина. Форма се охлади и затим је врло лако извадити. Једно не треба заборавити да је она знатно мања по оригинал.

Незгодно је овде испоређивати све јер би то значило преписивати четири петине текста ове књиге. Требало би вршити упоређење и са текстовима појединих закона, јер је г. Ђорђевић и њих на врло много места у целини или скраћено навео не чинећи никакве оградe и томе неука читаоца може довести у забуну да ли је то знање пишчево, или, ако позна текст законски, да ли је верно преписан. Али из наведених примера види се на који је начин постао велики део књиге г. Ђорђевића. Премештање реда речи или реченица и ставова није могло сакрити извор, а ако се боље загледа види се да су мисли из оригинала овом компилацијом, баш услед тога, изгубиле много од своје вредности. Пример за ово имамо на стр.

Упут г. Ђорђевића Стр. 235.

„Ако треба формирати стопу,у, чји се отисак налази у чврстом блату — земљи онда је најгодније употребити добар гипс, овај који се употребљава и за кипорезе.“

„Тај посао врши се на овај начин: прво треба спремити и добро очистити стопу, коју хоћемо да формирамо, т. ј. из не треба повадити све предмете који су случајно упали, као прашину, грудвице земље, и друго; а ако у њој буде воде, ту треба сунђером или крпцама скупити и исцедити, пазећи да се при томе чшћење не повреди ни мало тачан облик стопе.“

„Кад се стопа довољно провене — просуши — онда је треба непрекати зетнином или машћу да би после могли лакше извадити форму коју ћемо до- бити.“

„Само пак изливаче врши се на овај начин: у какав суд сипа се вода нешто мање до половине његове, а за тим се полако каквом кашиком сипа прахак“ и т. д.“

Стр. 236.

„У место гипса може се успешно употребити растопљен восак, а он се мора употребити ако је стопа у житком блату. За овај посао не треба никакве вештине, већ просто растоњени восак сипати у стопу и кад се охлади извадити форму. Овде треба водити рачуна о томе да је форма од воска увек мало мања од стопе у којој је изливена. Восак се може сипати у стопу без обзира јесу ли зидови суви или влажни.“

238. упута, где г. Ђорђевић вели, да је мушко семе нађено на оделу женске најсигурнији доказ о извршеној обљуби, ма да тако у оригиналу код г. Батута не стоји.

Све ово могло би се, само са још више разлога рећи за полицијску уредбу штампану на стр. 333. „Упута.“ Г. Ђорђевић је прештампао полицијску уредбу са свима оним примедбама и резонавањима која је изнео г. Душ. Алимпић у расправи штампаној у „Полиц. Гласнику“ за 1906. год. Г. Ђорђевић није ништа навео ново, а није смаггао за потребно ни поменути име г. Алимпића. Ради уверења ми молимо читаоце да сами изволе упоредити расправу г. Алимпића са оним што је г. Ђорђевић штампао.

О погрешном налажењу г. Ђорђевића да та уредба служи као поступак за извињање и суђење и оних иступних криваца за чије извињање и суђење није прописан никакав поступак ми ћемо говорити на другом месту.

Писац „Упута“ не може се заклонити за оно што је на насловном листу ставио „приредио,“ јер је та једна реч недољна за овако штампану и награђену књигу, у којој на 520 и неколико страна штампаног текста има једна петина пишчева оригинална рада.

Да видимо какав је упут то, што је писац у књизи изнео као своја „објашњења и теориска разлагања и тумачења.“ Навешћемо само што је најважније и оним „редом“ како је у овој књизи штампано.

1. Говорећи о дужностима ноћних стражара (стр. 6), писац вели: „...“ а према бескућницима и сувише раскалашним и дрским лицима могу се употребити оштрије мере, а у крајњем случају и затвор о коме се мора одмах и пресуда донети.“

Ако би ко послушао овај упут морао би ноћу, кад ноћни стражари доведу са улице какву скитницу која је ухваћена на делу каквог иступа, будити „иследне сведоке“ и начелника окружног (у окр. местима) те да се ислеђење изврши и пресуда донесе, а то се нигде не ради. Чак и Устав је предвидео (чл. 9.) да је то често немогуће и наредио је кад се неко може притворити и без решења и без пресуде, као што је кривичним судским поступком предвиђено кад неко може бити притворен и без саслушања.

2. На страни 17. „Упута“ стоји: Полицијски надзор као административна казна „може се употребити и употребљава се кад у једној општини учестају крађе и вршење других казних дела.“

Закон је, пак, тачно одредио за која се дела може ова казна употребити (§ 4. а. полицијске уредбе) и према томе не може се рећи да се примењује због крађа и других казних дела, већ само кад у једној општини учестају крађе или иллевине. Ко би се користио „Упутом“ помислио би да се и за поништаје ствари или друга дела могу сумњива лица стављати под надзор.

Тако исто писац погрешно каже да суд општински има право стављати под полицијски надзор лица која буде осудио

због дела просте крађе чија вредност прелази два динара, али најдуже до три месеца (стр. 18).

По чл. 94. тач. 4. б. закона о општинама (који је закон доцнији од наређења у § 4. а. алинеја 5. полицијске уредбе) суд општински извиња и суди све кривце по целој III части крив. закона, и има, према томе, право за просте крађе чија вредност прелази два динара уз казну затвора досуђивати и полицијски надзор до годину дана, а не само до три месеца као што писац „Упута“ каже (в. §§ 320. и 320. б. крив. зак.).

(наставиће се)

Душ. Николић

ПОУКЕ И УПУТИ

За дуг извесног члана задруге може се узети у попис, према § 471. грађанског судског поступка, само оно имање за које се несумњиво утврђује, да је његова својина по делу који му као задругару припада.

За обезбеду 5360 динара са 12% год. интереса, колико Јевта В., трговац из Свилајнца, има давати Мити И., трговцу ондашњем, по решењу првостепеног ђупријског суда од 21. октобра 1905. год. № 26456., власт среза ресавског узела је у попис покретност дужникову.

Дужник Јевта, приликом пописа, изјавио је: да пописана покретност, која се у притежању његовом и брата му Вуксана налази, није његова својина, већ масе поч. Анте В., бив. његова оца, чију масу, по тестаменту, сада представљају наследници, Антини унуци: Радован, Анта и Мата, синови његовог брата Вуксана и покојног му брата Саве.

Стараоци масе поч. Анте: Тимотије К. и Најдан М., на протоколу код среске власти 2. новембра 1905. год. изјавили су: да је заиста пописана покретност својина масе поч. Анте, коју представљају напред поменути његови унуци, па су молили, да се пописана покретност ослободи пописа.

Пуномоћник повериоца Мите, Мих. М., адвокат, није признао право својине пописане покретности појављеном господару маси поч. Анте, односно стараоцима Тимотију и Најдану, зато, што своје право нису ничим доказали.

На основу изложеног и § 466. грађанског судског поступка, власт среза ресавског решењем својим од 25. новембра 1905. год. № 21238. упутила је стараоце масе Тимотија К. и Најдана М., да у року од 15. дана, по извршности овог решења, поведу парницу код надлежног суда и докажу, да је пописана покретност масена, а не дужника Јевте.

По жалби стараоца масе Тимотија и Најдана, ово је решење одобрило начелство округа моравског решењем № 638/906., а решење овога Министар Унутрашњих Дела својим решењем од 14. марта 1906. год. П. № 5143.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је да решење Министрово не одговара закону из ових разлога:

Као што се из акта овог предмета види, стоји као несумњив факт, да је дужник Јевта у задружном односу са братом Вуксаном, његовим синовима, и Матејом, сином поч. му брата Саве. Пихови имовни односи регулисани су тестаментом њиховог оца, односно деде, поч. Анте В., по коме су Јевта и Вуксан наследили сваки по трећи део од покретности, а који је тестаментат решењем неспорног судије ђупријског првостепеног суда од 18. септембра 1905. год. № 25438 оглашен за снажан, и налази се у простом пренису приложен актима овог предмета (жалби Министру Унутрашњих Дела).

Према оваком стању ствари, полицијска власт погрешно је поступила, кад је, с обзиром на § 466. грађанског судског поступка, упутила на парницу жалитеље као стараоце масе поч. Анте, да за масу, односно њене малолетне наследнике, доказују право својине пописате покретности, која је нађена у задружној кући и на задружном имању.

У овом случају полицијска власт могла је према § 471. грађ. суд. поступка да у смислу тестаментат поч. Анте узме у попис део који припада дужнику Јевти за дуг Мити И. по решењу судском о одобреној забрани од 21. октобра 1905. год. № 26456. Само овај део имаовине дужника Јевте може се сматрати као његов и у његовом притежању, а не и остали делови његових задругара.

За остале делове задружне имаовине које поверилац Мита оглашује за својину Јевтину, полицијска власт требала је њега, према § 466. грађ. суд. пост. упутити на парницу, те да путем ове докаже, да су својина Јевтина, а не његових задругара.

Тако исто и стараоце малолетних задругара, кад полажу право на сву пописану покретност, у смислу наведеног § 466. требало је упутити на парницу за доказ, да узети у попис део имаовине дужника Јевте није његова својина, него малолетника.

Како полицијска власт није овако поступила, то је Министар погрешно ожалбеним решењем одобрио поступак полицијске власти, изражен у решењу начелства окр. моравског № 638/906. г. и решењу начелника среза ресавског № 21238/905. г. — С тога је Државни Савет одлуком својом од 8. јуна 1907. године № 4075. поништио ожалбено решење Министрово.

По закону о производњи, увозу и продаји барута, лица ухваћена у кријумчарењу не могу бити осуђени на солидарно плаћање казне, већ сваки посебице.

Рецеп Р., из Радевца, и Асан С. из Равне Бање, пресудом начелства округа врањског од 8. јануара 1907. године № 237., за кријумчарење 300. кгр. барута, кажњени су са 3000 дин. тако, да ту казну плате солидарно. У исто време, начелство је одлучило, да се, уз ухваћен барут,

вреће и коње, прода и један револвер, који је одузет од кријумчара Реџепа.

По изјављеним жалбама, Државни Савет одлуком својом од 6. априла 1907. године № 2390., на основу чл. 9. закона о производњи, увозу и продаји барута и тач. 14. чл. 144. Устава, поништио је горњу ожалбену пресуду начелства само с тога, што је начелство одлучило, да се и одузети револвер, уз остале ухваћене и одузете ствари (барут, вреће и коње), прода у корист барутанског фонда, јер револвер не долази у оне предмете, који се, по чл. 6. и 7. закона о производњи, увозу и продаји барута, могу одузети и продати у корист барутанског фонда, пошто није ни справа ни средство за израду барута, нити пак служи као средство за увоз истога.

Начелство је, усвајајући ове саветске примедбе, као обавезне, донело нову пресуду 20. априла 1907. год. № 5812., којом је Реџепа и Асана казнило са 3000 динара тако, да плате солидарно за укријумчарених 300 кгр. барута и одлучило, да се барут, вреће и коњи продаду у корист барутанског фонда, а одузети револвер да се врати осуђеном Реџепу.

По изјављеним жалбама, Државни Савет нашао је, да ожалбена пресуда начелства не одговара закону са ових разлога:

По чл. 7. закона о производњи, увозу и продаји барута, ко се ухвати да барут, или остале распрскавајуће смесе, увози са стране, казниће се са 10 динара за сваки килограм; а по чл. 8. истог закона, ако се од осуђенога не би могла наплатити новчана казна, било сва или у неколико, замениће се затвором, рачунећи за сваки 10 динара дан затвора. Према томе, као што се види, ови законски прописи не предвиђају солидарност, те је и начелство неумесно у ожалбеној пресуди одлучило, да се жалитељи, за ово дело кријумчарења 300 кгр. барута, казне са по 10 динара за сваки килограм *тако да ову казну плате солидарно*, већ је свакога посебице имало осудити на плаћање те казне па ако је не би могао сву или у неколико платити, онда би му се, по чл. 8. поменутог закона, заменила затвором, рачунећи за сваки 10 динара по један дан затвора.

Са наведенога, Државни Савет је одлуком својом од 8. јуна 1907. год. № 4131, поништио ожалбену пресуду начелства.

М В.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

1.

Суд општине радањевске, актом својим од 28. марта ове године Бр. 980, пита:

»По чл. 17. закона о основним школама, председник политичке општине уједно је председник и школског одбора, или ако је он стран, онда га заступа надлежни кмет.

Да би се извршио сазив школског одбора, председник школског одбора ставио

је у дужност пословођи учитељу да напише позив, за чланове одбора, али учитељ то није хтео учинити, јер је то велика дужност самога председника.

Моли се уредништво за обавештење: ко је дужан да пише позиве за сазив школског одбора, да ли учитељ, па да то потпише председник, или то мора чинити сам председник (или ако је неписмен да тражи по седу писмене људе)?

Ово је обавештење потребно да би се знале дужности и избегли сукоби.

— На ово питање одговарамо:

Кад је по чл. 56. зак. о народним школама (а не по 17-ом као што суд вели) председник политичке општине, једновремено и председник школског одбора, а учитељ, опет, пословођа у овоме одбору, онда је и чисто и разумљиво и јасно, да све послове и око сазива и иначе у одбору, има да спрема учитељ, као пословођа, а не лично председник, који је много пута неписмен.

Из оне реченице у чл. 57-ом, која гласи: »Председник сазива седнице према потреби послова,« не може се извести за њега и дужност да сам пише позиве, јер је он по чл. 56. као председник у положају, да тај посао стави у дужност учитељу или управитељу као пословођи одбора.

У осталом, за жаљење је што је и оваква ситуација могла изазвати сукоб између учитеља и председника, па чак и једно овакво питање, јер су и један и други били дужни, да се уздигну изнад својих личних осећања, кад је пред очима један виши и општи школски интерес.

II.

Суд општине б. баштанске, актом својим од 12. маја ове год. Бр. 1944, пита:

»Кад се по § 10. закона о сувоземним јавним друмовима за кулечење главе узимају: у задругама које броје једну главу та једна, које броје 2, једна; које броје 3, две; 4 — две; 5 — три и 6 — три кулечење главе, како се онда броје и узимају оне пореске главе, које су ослобођене личног пореза, биле оне још са киме у задрузи или саме, било да су пореза ослобођене услед неспособности било престарелости. Управо, рачунају ли се за кулечење главе и подлеже ли личног кулечењу ако су ослобођене личног пореза, или не«?

— На ово питање одговарамо:

Закон о сувоземним јавним друмовима од 15. априла 1864. године, који је ступио у живот 1. јуна исте године, донесен је за време трајања прописа о данку од 20. децембра 1839. 8. маја 1850., 2. марта 1860 год. и т. д. јер закон од 17. августа 1861. г. није ни увођен у живот.

Према томе, чл. 10 закона о сувоземним јавним друмовима, морао је имати на уму само оне даначне главе, које су онда постојале.

Закон о порезу од 2. октобра 1864. године, укинуо је сва поменута предња наређења, а законом, опет, о непосредном порезу од 14. јуна 1884. укинут је и овај закон, и уведен са свим други порески систем.

Према томе, наређења § 10. зак. о сувоземним јавним друмовима, у колико се везују за дотичне главе, не могу да траже наслона на садашњи порески закон.

Питање о кулечењу, има да се реши дакле по духу друге тачке става првог § 10. зак. о сувоземним јавним друмовима.

По њему, пак, кућа, која има једног пунолетног члана, даје једног радника, два — једног, три — два и т. д.

Да ли су ове пунолетне главе ослобођене плаћања личног пореза или не, то не може да ослободи њих од обвезе личног рада или замене, јер ни ранија законска наређења о порезу, нити пак сам закон о сувоземним јавним друмовима, није нарочито пазувао и ослобођавао тако зване изметачке главе — привремено ослобођене пореза.

III.

Суд општине рђиловачке, актом својим од 26. априла ове године Бр. 1380, пита:

»Да ли §§ 15. и 16. полицијске уредбе вреде за учињене кривце из §§ а. 326. 327. 328. 332. 339. 341. 342. 344. тач. 3. 357. тачке 1. 359. 363. 369. 372. 375. 382. 391. под. А. и 395. за све грађане, да се казна затвора може одмах применити и да се осуђени из затвора жале, или ове одредбе вреде само за крадљивце, скитнице и слуге«?

— На ово питање одговарамо:

Пресуде донесене за кривце из поменутих §§ а могу се извршавати одмах према свима грађанима, а осуђенима остаје право да се по извршењу ових жале; само што се скитницама, крадљивцима и слугама неће примати замена затвора новцем, а свима осталима мора чим замену понуде.

Као што се из самога законског наређења види, тамо је остављено властима да извршење одмах предузму, али оне то не морају увек чинити, него само у случајевима, кад је потребно да се углед власти одржи; да се заштити чија имовина или личност; и у опште кад кривац величином своје кривце или дрскошћу изазове потребу, да се пресуда одмах изврши.

Према томе, кад год не стоји какав јак разлог да се извршење пресуде одмах приступи, треба пружити могућност осуђеноме да се жали, и тако види да ли је пресуда умесна или не.

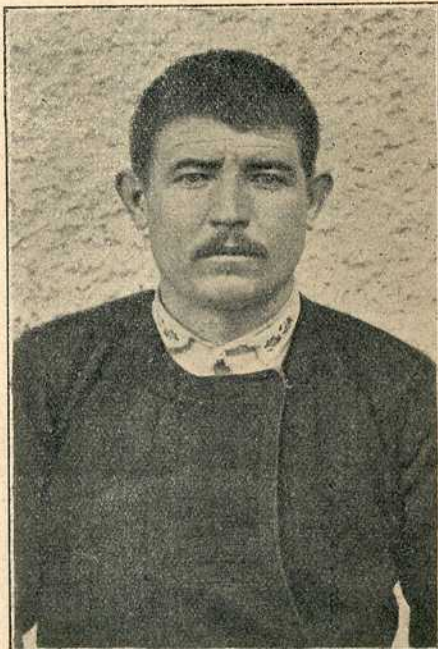
СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Ноћу између 6. и 7. октобра прошле год. стража среза колубарског, округа ваљевског ухватила је у седу Радобићу, истог среза, лице чију фотографију износимо, и као посве сумњиво — јер се пуњало око кућа и стаја — предала га својој ереској власти. Пред оном је ухваћени изјавио, да се зове **Милош Боровић**, и да је родом из села Мачката, среза

златиборског. Од исправа, које су код њега нађене, војничка је гласила на име **Уроша Воровића**, а једно уверење царинарнице мо-кродушке на име **Милоша Воровића**.

Да би се, према оваквом стању ствари, уверио о идентичности ухваћеног, среска власт задржи га у притвору, и обрати се за потребно извешће начелнику среза златиборског, али притворени улучи прилику и побегне из среског дворишта 7. октобра пр. год.

На 20 дана по овом бегству начелник среза златиборског, по тражењу среске власти из Мионице, ухватио је Милоша у Мачкату, и по парочитом жандарму упутио га у Мионицу. У путу — на Бачевцима — Милош поче бегати испред спроводника, али овај опали за њим из пушке и пребије му цеваницу леве ноге. Рањени бегунац пренет је у ваљевску окружну болницу, где се и сада налази. Прездравно је, али ће у леву ногу остати вечито сакат.

Ова два дрска бегства Милошева побуђују сумњу да је он извршио какво теже казнимо дело, коме надлежна власт још није ушла у траг, јер је, у противном, необјаснимо зашто је свој живот излагао опасности, бежећи испред жандарма.

Да би се ово извидело, начелство округа ваљевског актом од 22. тек. мца Бр. 5305, послао нам је фотографију Милошеву ради изношења у листу и прибирања потребних података о његовој прошлости.

Публикујући ову фотографију, уредништво моли све оне, који би о Милошу што више знали — што би власти од користи било — да то саопште својој најближој полицијској власти, којој се препоручује да о свему одмах извести, начелство ваљевско.

Милош има 26 год., раста је високог, добро је развијен, очи су му зеленкасте, бркови плави, мали и ретки, смеђ је у опште.

Т Р А Ж Е С Е

Драгомира Лукића, бив. робијаша из Злодола, среза рачанског, који је пре неколико

дана отумарао из места пребивања, и до сала није пронађен, тражи начелник среза рачанског актом Бр. 6044. Драгомир је био осуђен због опасне крађе и са осуде је пуштен на условни отпуст 27. августа 1906. год., а осуда му истиче 6. октобра 1908. год. Стар је 28 година, мален, у лицу роав, прћав; од одела имао је на себи гаће и кошуљу од дебелог платна, гуњ од белог сукна, на ногама опанке а на глави при пешир. Нека га све полицијске и општинске власти потраже и пронађеног спроведу поменутом начелнику.

Косту Јовановића, циганина коритара из Јошанице, среза бањског, који има да издржи месец дана затвора, тражи начелник среза бањског актом Бр. 17504. Лични опис Костин непознат је. Пронађеног треба спровести поменутом начелнику.

ОГЛАШЕН ЗА ХАЈДУКА

Радоје Караџић, земљоделац из Доњег Дубца, среза драгачевског, објавом начелства од 27. маја тек. год. Бр. 5093 познат је, као одметник испод власти, да се у року од 20 дана преда најближој полицијској или судској власти, али како ово није учинио, то га је исто начелство решењем својим од 11. јуна ове године Бр. 5945, а на основу члана 10. закона о јавној безбедности, огласило за хајдука и ученило са 1500 динара. Награда ова издаће се ономе, који га убије, ухвати, или полицијској власти помогне да то учини.

Радоје је стар 28 година, добро развијен, косе и бркова смеђих, очију угасито-жутих, од особених знакова има једну мрку флеку у величини 2.5|1.5 см., на левој слабини за 3.5 см. у лево од кичме.

КО ЈЕ ОВО?

Жена, чију фотографију износимо, нађена је ових дана у атару села Драгошевца, среза беличког. Говори врло добро румунски, али ни на овом језику не уме да каже ко је и одкуда је? Судећи по свему, жена ова душевно је болесна, па је као таква побегла из места ро-

ђења. На молбу начелства округа моравског износимо јој фотографију и молимо све оне, који би о њој што знали, да то одмах доставе

својој најближој власти, којој се препоручује да о свему одмах извести начелство моравско. Непозната је упућена у хуријеску окружну болницу на посматрање.

П О Т Е Р Е

Крађа стоке. Ноћу између 23. и 24. тек. м-ца непознати допови украли су два вола из обора Ђорђа Негре, из Буковче. Један је во матор 5 год., шарен, рогова белих и при врху су мало црни, са жигом. Други је во матор 7 год., боје жуто-угасите, на грудима има белу длаку, рогова белих и при врху мало црних, жигосан је. Делеша начелника среза неготињског Бр. 7021.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу.